

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 Évi 170.— L., félévre 95.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 270.— L.

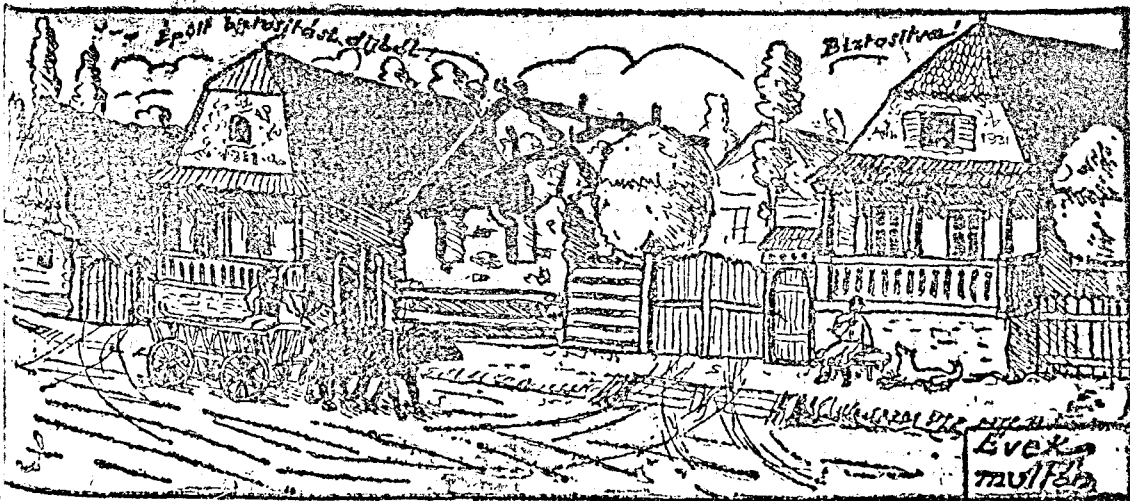
FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatalai
 Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

Harmadszor is a tűzről.

A „Magyar Nép” 26 és 27 számaiban két
 keretében foglalkoztunk a tűzzel. Először
 Lajosné intette olvasóinkat: ügyeljenek,

kakassal szemben csak úgy védekezhetünk
 eredményesen, ha községenként jól képzett
 tűzoltóságot szervezünk.

gyermekük játékból, tudatlanságból ne
 keletkezzen tüzet. Majd Bonczidai Dezső fog-
 lalkozott a tűzoltóság szervezésének kérdé-
 sére, felhívva arra, hogy a felröppent vörös

A tűzveszedelem kérdését mindig idő-
 szerű felszínen tartani! Különösen pedig idő-
 szerű most, mert a legveszedelmesebb tüzek
 a kánikula száraz és forró időszakára esnek.

Kétszeresen veszedelmes dolog ez, mert ilyenkor az oltás is nagyon nehezen végezhető, a kár pedig rendszeren az által válik elviselhetetlenné, hogy a szérűre hordott gabona is a tűz martalékául esik.

Mindezekről eltekintve, olyan időket élünk, hogy a gazdának, vagy bármilyen foglalkozású embernek, a nehéz viszonyok miatt szigorúan és fokozott lelkiismeretességgel kell ügyelnie vagyonára. Ma a legkisebb anyagi veszteség sem pótolható a pénzhiány miatt és így egy kis gondatlanság könnyen a teljes anyagi romlásra vezethet.

Az előző cikkeinkben ismertetett dolgokon felül tehát meg kell állapítanunk, hogy a tűzveszedelem kárának kiküszöbölésére más módok is állanak rendelkezésünkre.

Ha szétnézünk az életben, azt látjuk, hogy minden foglalkozási ágban különböző eljárások szolgálnak a termelés biztosítására. Ezek nem tartoznak közvetlenül a termeléshez, vagyis ezek nélkül is lehetne termelni, de a feltétlen siker érdekében alkalmazásuk haszonnal jár.

Példákkal fogjuk megvilágítani.

Az épületeket, hidakat a mérnökök tisztesen olyan erősre építik, mint kellene. A jó gazda a legeltetési időszakot előző évi takarmánnyal éri meg. Ezek tulajdonképpen a biztosításnak legegyszerűbb módjai. A legjobb módja pedig a biztosításnak az, amit megfelelő pénzügyi szervezettség mellett biztosító intézeteink bonyolítanak le.

Néhány nappal ezelőtt itéletidő vonult át Erdély felett, a jég sok reményt semmisített meg, a villám sok életet oltott ki és sok épületet gyújtott fel.

Aki biztosított jégverés ellen, ha fájó szívvel is nézi vetései pusztulását, de anyagilag nem szenved végzetes károsodást. Ha tűz emészti meg az oltalmat adó fedelet, az a biztosítási összegből megint felépíthető.

Száz meg száz példát lehetne felsorolni arra vonatkozólag, hogy a biztosítás milyen nagy előnyt jelent a káros emberre nézve!

A magunk részéről tehát a tűzveszedelemről szóló cikkek befejezése képpen, mint harmadik teendőt a biztosítást ajánljuk olvasóink figyelmébe. — Szolgáljon intőpéldául *Felsősfalva* szomorú esete. Segélyakciókkal, gyűjtésekkel az ilyen bajokat nem lehet elűzni. Azok bizonytalanok és a mai szomorú gazdasági viszonyok mellett nem folytathatók

le a siker reményében. Sőt a helyzet folyton rosszabbodik, a magyarság áldozatkészességének határt szab megromlott teherbíróképesség.

Minden józan gondolkozású ember beláthatja tehát, hogy nem cselekszünk helytelenül, amikor a biztosítások kötésére hívjuk fel olvasóink figyelmét. Hangsúlyoznunk kell, hogy a romániai magyarság kivételesen szerencsés helyzetben van, mert az egyházaink védelme alatt működő „*Minerva*” biztosító intézet önzetlenül és magyar szívvel kezeli a magyarok biztosítási ügyeit.

Aki a fönti sorokat megszivleli, bizony nem fogja kárát vallani, aki pedig nem hisz az elmondottakban a maga kárán fogja elkövetni, utóbb megtanulni, hogy a tűz és más csapások ellen a biztosítás nyújt a legjobb védelmet!

A Nemzetek Szövetsége igazságot szolgáltató a csiki székelyeknek.

Hosszas küzdelem után sikerült elérni, hogy a csiki székelyek óriási sérelmét, a magánjavak elvételének ügyét a Nemzetek Szövetsége áttanulmányozta megismerte. A nemzetközi jogosság jogosnak találta a székelyek panaszait és intézkedéseket tett az orvoslás érdekében. A székelyek megbizottai és a kormány között a tárgyalások megindultak. Ebből az alkalomból köszönetünket dr. Balogh Arthur, egyik legtevékenyebb harcosunk volt a székelyek igazságért tüzetes ismertetést írt a magánjavak jelentőségéről kérdés általános magyar szempontból is óriási fontossággal.

A gyászos emlékeztető liberális kormányának a magyar kisebbséggel szemben a legigazságtalanabb, legellenségesebb cselekedete a *Csikmegyei Magánjavak* névvel ismert hatalmas székely köztalának elvételése volt az 1923. évben.

Ennek a talánknak a története röviden a következő:

Mária Terézia uralkodása alatt, az 1764. években szervezték Magyarországon Erdély déli és keleti határvonalán a határkatonaság intézményét. Az 1764. évben a törökök fegyverezték fel a csiki és három székelyeket is, akik két gyalogezredet és huszárezredet alkottak. A határőr

székelés súlyos teher volt a székelyekre, mert a határról, lóról és felszerelésről is nekik kellett gondoskodniok. Ezért aztán II. József császár a határőrséget a havasi birtokokat, amelyek az 1769. évi határrendezés alkalmával visszakerültek a székely határhoz, 1783-ban a székely határőr katonaságnak adományozta, hogy könnyítsen a határőr katonaság terheire.

II. József ugyanakkor még sokkal nagyobb birtokokat adományozott a naszódiai karánsebesi román határőröknek. 1851-ben megszűnt a határőr katonaság. A székelyek az 1848. évi magyar szabadságharcban természetesen a leghívebb védelmezői voltak a magyar igazságnak. Ezért aztán I. Ferenc József 1851-ben a csiki és háromszéki határőrök birtokait elkoboztatta. A románok ellenében 1848-ban a magyarok ellen fordultak és az osztrák császár mellé álltak. Ezt I. Ferenc József azzal jutalmazta meg, hogy a naszódiai és karánsebesi birtokokat a volt román határőrök családjainak adta. Az osztrák önkényuralom 1867-ben véget ért. Létrejött a kiegyezés az uralkodó és a magyar nemzet között. I. Ferenc József 1869. évi „legkegyesebb határozásával“ a székely határőr családok összes javait a székelyek művelődési és gazdasági előmozdítására visszaadta. Ettől az időponttól fogva a vagyont az ahhoz jogosult határőr családok leszármazói, jóváhagyott alapszabályok szerint, önállóan kezelték az e célra beállított igazgatóság útján, mint korlátlan tulajdonosok. Ez a rendezett jogi állapot 1923. évi április haváig tartott, amikor a vagyont az akkori liberális kormány elvette.

A Csikmegyei Magánjavak igazgatósága az országban levő fórumoknál kísérelte meg, hogy a nagy igazságtalanságnak helyrehozását kieszközölje, de eredmény nélkül. Pedig hogy igazságtalanság történt, azt a többség román részen is érezték, mert két ízben — az 1923. évi csúcsai egyezségben, amelyet a Magyar Párt kötött Avarescuval és az Avarescuval vele 1926-ban kötött választási egyezségben — megígérték a sérelem orvosolását. Igéretüket nem teljesítették. Kijárók jelentkeztek, hogy ők majd a Magánjavakat, természetesen jókora sápért, visszaszerzik. Azonban kétes utra azonban az érdekeltek nem mertek hajlandók lépni. Ehelyett amikor nyilvánvalóvá vált minden idebent való eljárás eredménytelensége, egyszerűen Genfben, a Népszövetséghez fordultak.

Közel két éve, az 1929. évi július 20-ikán a beadványok írója Dr. Györgypál Domokos igazgatósági elnök és Dr. Pál Gábor társaságában a panaszt Genfben a Nemzetek Szövetségének Tanácsához, kérve a súlyos jogi jog sérelemnek orvosolását. Az elvé-

tel ugyanis teljesen önkényesen, a legkisebb jogalap nélkül történt. Azt Constantinescu liberális földművelésügyi miniszter eszelte ki, hogy a székelyeket ettől a hatalmas közvagyontól megfosssa. A képviselőházban ezt mint nagy hazafias tettet dicsérte fel egy beszédében, amivel le is leplezte az elvétel okát, mert az igazságos eljárásnak nincsen szüksége arra, hogy a hazafiasság köntösébe öltöztessék.

Az önkényes elvétellel a kisebbség jogait kétszeresen is megsértették. Először azzal, hogy jogos tulajdonától jogalap nélkül megfosztották. Másodszor pedig azzal, hogy ugyanakkor, amikor a székelyek vagyonát elvették, a naszódiai és karánsebesi hasonló eredetű és jogi természetű román vagyont teljesen érintetlenül hagyták. Itt már aztán a lóláb nagyon kilátszott. Az egyiket elvették, mert székely-magyar vagyon volt. A másikat ellenben nem bántották, mert azok román vagyont. A párisi kisebbségi szerződés azonban sem a kisebbségek vagyonának jogalap nélküli elvételét, sem a kisebbségnek a többséggel szemben hátrányos elbánásban részesítését nem engedi meg. Ezért volt az első pillanattól fogva teljesen világos a panasznak alaposága, a jogsérelemnek kétségtelen fennforgása. A székely-magyarság hátrányos elbánásban részesítésének súlyát még növelte az, hogy a naszódiai és karánsebesi román vagyont, amelyeket meghagytak, tizszer oly nagyok, mint a Csikmegyei Magánjavak. Ez utóbbi ugyanis 62.604 hold, míg az említett román vagyont összesen 613.000 holdat tesznek ki.

A Magánjavakat azon az alapon vette el a liberális kormány, hogy azok az Agrárbizottság határozata szerint állami javakat képeztek, tehát a román államra szálltak. Ezt azonban csak az Agrárbizottság találta ki Constantinescu rendeletére, igazolni azonban semmi-vel sem tudta. Az elvétel alapját I. Ferenc Józsefnek 1869. évi rendelete már magában is megdönti. Abban az van mondva, hogy a Magánjavakat teljes tulajdoni joggal, örökösre visszaadja a határőr családok leszármazóinak. Hát akkor hogyan lehettek azok állami tulajdon? Nagy erőszakosság és rosszakarat kell az ilyen világos beszéd elcsavarásához. Aztán ha a csiki vagyon állami tulajdon volt, akkor az volt a naszódiai és karánsebesi is. De ezekre természetesen nem fogták rá, hogy állami tulajdonok, mert akkor ezeket a román vagyontokat is el kellett volna venni.

Genfben nem egykönnyen foglalnak állást a kormányokkal szemben. A Magánjavak ügyében azonban olyan nyilvánvaló volt a kisebbségen esett sérelem, hogy az előtt nem lehetett szemet hunyni. Ezt a panasz kiegészítésére a két év alatt beadott újabb bizonyítékok mind kétségtelenebbé tették. A román kormányok két éven át tagadták az elvétel jogtalanságát. A Nemzetek Szövetségének Tanácsától azonban nyilván arról értesültek, hogy Genfben a panaszlók részén látják az igazságot. Csak így lehet megmagyarázni azt a nagy pálfordulást, amelyet a mostani kormány véghezvitt akkor, amikor bejelentette a Nemzetek Szövetsége Tanácsának — amely a múlt hó 21-én tár-

gyalta ezt az ügyet, — hogy hajlandó meg-egyezni barátságosan az érdekeltekkel. Az igazságot belátni akkor sem szégyen, ha az későn, sok vonakodás után következik be. Az említett bejelentés ugyanis mi egyéb, mint annak beismerése, hogy az elvétel nem jogos, tehát a panaszkodóknak van igazuk. Mert akinek én nem tartozom, azzal csak nem fogok egyezkedésekbe bocsátkozni. Ezek után el kell várni, hogy a kormány igazságos meg-egyezésre fog törekedni, olyanra, amelyhez az ügy teljes ismerete mellett Genf is megadhatja majd hozzájárulását.

Balogh Arthur.

KÜLFÖLD

Az amerikai javaslat sorsa. Amint multkori számunkban már jeleztük: Franciaország csakugyan nem járult hozzá fenntartás nélkül az Egyesült Államok elnökének fizetési halasztás engedélyezésére vonatkozó indítványához. A francia kormánynak az a kívánsága, hogy Németországnak a francia háborus károk helyreállítására rendelt fizetéseire ne terjedjen ki a fizetési halasztás. Az Egyesült Államok ehhez nem hajlandók hozzájárulni s így most közvetlen tárgyalás folyik a két állam, valamint a franciákkal egy állásponton levő belga kormány között az ellentét kiegyenlítéséről. Ennek a tárgyalásnak nagyon kétséges az eredménye, mert a franciáknak a közvéleményben az ujságoktól elterjesztett felfogása az, hogy a helyzet kulcsa valójában az Egyesült Államok kezében van. Ők a világ legnagyobb háborus hitelezői s ha követeléseiket elengedik, minden gazdasági kérdés megoldást nyer. Ez kétségkívül igen ügyes érvelés, de nagyon kevésbé valószínű, hogy meggyőzze az Egyesült

Államokat, különösen szintén nehéz gazdasági helyzetükben.

A többi államok azonban mind osztatlan örömmel üdvözölték az amerikai tervet s Angolország már a cselekvés tereére lépett: már júliusban nem kívánta a neki járó törlesztési részletek megfizetését s Macdonald miniszterelnök nyilatkozata szerint a kormány megfontolás tárgyává tette, hogy Indiára és Egyiptomra is kiterjessze a fizetési halasztást, bár erre az amerikai terv szerint nem volna kötelezve. A miniszterelnök kijelentését az egész országgyűlés nagy tetszéssel fogadta s az ellenzék nevében Baldwin, a konzervatív párt vezére külön köszönetet mondott érte. Ebből is látszik, hogy lassan-lassan megint Anglia veszi át a világpolitika vezetését s majd meg fogja találni a módját a francia ideges félelem elenyésztetésének is.

A spanyol választások eredménye. Lezajlottak a spanyolországi választások is, még pedig a köztársasági pártok hatalmas győzelmével. A királpártiak alig kaptak képviselést az országgyűlésben s nem kaptak a kommunisták sem, bár a szovjet óriási izgatást vitt véghez a

tömegekben, ami itt-ott újabb zendülésekre vezetett. Az új országgyűlés első feladata az ország új alkotmányának megállapítása lesz. Ez az alkotmány — a legújabb idők helyes lelkének megfelelően — több független állam szövetségébe foglalni a hajdani fényes spanyol királyságot.

A Felvidék népei összefogtak. A Felvidék pártjai Selmecbányán nagy politikai gyűlést tartottak magyar, tót, német tömegek részvételével s ezen egyhangu határozattal követelték a Felvidék autonomiáját, figyelemzettelve Benes külügyminisztert, hogy ne bajlódjék a magyarországi tótok helyzetével, hanem orvosolja a Felvidéken uralkodó nyomort, elszegényedést és elnyomatást.

Lezajlottak a magyar választások. A választóközönség élénk részvételével megtartott választások befejezést nyertek, még pedig — amint előrelátható volt — a Bethlen miniszterelnököt támogató egységes párt túlnyomó győzelmével. Az országgyűlés megnyitása július hó 18. napján lesz, természetesen az új Bethlen-kormány bemutatkozásával.

Magyar-osztrák kereskedelmi szerződés. Junius harmincadikán Bécsben aláírták az új magyar-osztrák kereskedelmi szerződést. Ez a szerződés — bár megfelelően védi az osztrák meggazdasági termelés érdekeit — módot ad a magyar termékek kivitelének nagy arányu fejlesztésére, tehát a legjobban igyekszik kielégíteni mindkét

állam érdekeit s ezért mindennütt meglegedést keltett. Itt említjük meg, hogy a lejáróban volt román-magyar ideiglenes kereskedelmi szerződést két hónapra meghosszabbították, abban a reményben, hogy ez alatt az idő alatt sikerülni fog megfelelő végleges szerződést kötni. Bár valóra válna ez a reménység!

Francia határerődök. Franciaország keleti és délkeleti határa máris bevehetetlen várak sorozata. De ez még mind nem nyugtatja meg a franciákat: az országgyűlés újabb két és félmilliárd frankot szavazott meg a határ erősítésére. Nagy idegességre mutat ez a francia lélekben.

Mi lesz a pénzzel?

Ezt a szót: *infláció*, ujabban mind gyakrabban halljuk s már komoly emberek is azt hangsúlyoztatják, hogy rajtunk már csakis az infláció segíthet.

Infláción röviden azt értjük, hogy a bankóprést a rozsdától megint megtakarítják s jól beolajozva, gyors működésbe hozzák. Pénz nyomnak tehát s ezt arra való tekintet nélkül, hogy van-e aranyban, avagy külföldi nemes metalumban, devizákban megfelelő fedezet, forgalomba hozzák.

Pénzünk vásárlóképesége így természetesen megromlik, s ez azt eredményezi, hogy megatlanak és árunak az ára egyaránt felszökken. Az ilyen alapon létesült vásárlások természetesen még nagyobb pénzforgalmat igényelnek, mert a tapasztalat szerint az árak nagyobb arányban emelkednek, mint amennyivel a fedezetlenül kibocsájtott bankótömeg a régi állapotot meghaladta. Így folytonos pénzszűke áll be, amint ezt Németországban, Ausztriában és Magyarországon láttuk, ahol az u. n. inflációt végig csinálták. Olyan pénzszűke állott be, hogy az üzleti bonyolításokhoz igénybe vett pénzért heti, később pedig napi kamatot is fizettek. Jól jegyezzük meg tehát, hogy az inflációt csak az elején követi pénzhiány, azután állandó pénzhiány uralkodik.

Ezen csak úgy lehetett segíteni, hogy a bankóprést fokozottabb működésbe hozták s nagyobb bankótömegeket dobtak a kormányok forgalomba, mert e téren aztán nincsen megállás. — miglen az ilyen pénzszeméttel megkötött külföldi tőkésék meg nem unták a dollár és a lábrakapott spekulációnak, tobzódásukat véget vetve, az illető országok pénzének vásárlóképeségét megszilárdították. Ezt nevezik *stabilizációnak*.

Nálunk fenti értelemben vett infláció nem volt, de a mi pénzünk értéke is évről-évre csökkent addig, amíg ugyancsak külföldi segítséggel stabilizálódott. Akkor ettől várták a gyógyulást a mi közgazdászaink, ma pedig a féktelen bankóprés hozná meg azt.

Szent igaz, hogy az adósok így tartozásukat az elértéktelenedett pénzzel a mellényzsebből kifizetik. Az is igaz ugyan, hogy a takarékoskodó emberek bőrén, de hát — úgy mondják — ez a kisebbik baj lenne. Most már csak az a kérdés, vajjon ezzel véglegesen rendbe jönnének-e? Nem!

Mi már egyszer ott tartottunk, hogy birtokaink tehermentesek voltak, duskáltunk a pénzben és mégis tönkrementünk. Az infláció alatt újfent megszabadulnánk az adósságtól, de körülbelül tíz év múlva ugyanott tartanánk, ahol ma. Miért?

Nem fecsérlünk sok időt annak fejtegetésével, hogy a már vázolt állandó pénzszűke mit eredményezne, hogy továbbá az a pénz, amit ma kapnék akármilyen, már holnap kevesebbet ér, tehát kevesebbet vásárolhatok vele. Pénzem a fiókban is elértéktelenedik, viszont, ha bármit vásárolok vele, akkor is veszitek, mert másnap már olcsóbban vehettem volna meg.

Csak az járna jól, aki adósságot csinál s azzal vásárol pl. ingatlant; később eladna egy részt belőle s ebből kifizeti a tartozást. Ha azonban mindenki ezt akarná csinálni, akkor ez az ábrándos spekuláció már eleve meghiusul, mert senki sem akadna, aki előre adjon el, hogy csak később kapjon pénzt. Hoppi — itt vannak a bankok, azok majd csak segítenek. Ez már igaz, búsas kamatért bizony segítenek ökl!

Semmit sem vásárolok, csak éppen az adósságtól szabaduljak meg, — mondja egyik-másikunk. Hiszen ha az ördög belénk nem bujnik, akkor ez szépen festene. De amikor egyik szomszéd elkezd venni, akkor megállja-e a másik, hogy szintén ne vásároljon? No, nézzük csak, a Gábor leánya hogyan pávásodik, hát én nem engedhetem meg magamnak ugyanezt! ... stb. Szóval a könnyelműség újra elkezdődik.

A valódi baj azonban csak részben rejlik ebben. Más alattomos ellenség ólálkodik mögöttünk és lassan fojtogat bennünket. Ez a nagyipar, amelynek termékeit állandóan szertelenül magas vámokkal védték és védik ma is a külfölddel szemben. Ez az egyoldalú vámvédelem azt eredményezi, hogy a mezőgazdasági termékekért — mindegy, hogy stabilizált, vagy inflációs pénzben-e — a békebeli arányárhoz viszonyítva, az iparcikkek árának átlagban csak egyharmad részét kapjuk. Ez az

aránytalanság pedig tíz év alatt éppen ugy elsorvaszt bennünket, mint ahogy a múltban történt.

Az inflációval csak úgy érnénk célt, ha ezzel párhuzamosan több környező mezőgazdasági állammal egyetemben néhány közeli fekvő fejlett iparu állammal közös vámterületbe tömörülnénk. Így az olcsó mezőgazdasági termékekért cserébe olcsó iparcikkeknek kapnánk. Nem bánjuk mi, akármilyen alacsony is legyen a mezőgazdasági termék ára, csak szálljon le másfelől az iparcikk értéke a békebeli arányra. E nélkül az inflációval csak úgy járnánk, mint a kártyás emberek. Hol egyik nyer, hol a másik, a végén mindkettőnek a pénze a pinkába vándorol. Ez a pinka nálunk a nagyipar és a nagyiparal szövetkezett bizonyos bankok csoportja, amelyek évek hosszú sora óta piócamódra szigolyoznak bennünket.

Belpolitikai hírek

Rövid ideig tartott a barátság! A liberális párt tudvalevőleg a választások alkalmával a kormánypárttal közösen állított listát. Hangoztatták akkor a liberálisok, hogy tovább is közösen ohajtanak működni a Jorga-párttal. A szövetség rövid ideig tartott! Duca a liberális párt elnöke kijelentette, hogy pártja a kormánnyal szemben ellenzékbe vonul. A bomlás jelei tehát máris mutatkoznak. Kérdés, vajjon ki bírja-e ezt Jorgának recsegő-ropogó kormányhajója?

Maniu lemondásának igazi okára még mindig nem derült fény. Tovább tartanak a találgatások, hogy miért mondott le Maniu Gyula pártjának vezetőségéről? Bizonyosat senki sem tudott meg elhatározásának indító okáról. Kétségtelen dolog azonban, amint lapunk előző számában is megállapítottuk,

hogy Maniu visszavonulásának fő oka a regáli politikuskok iránt való bizalmatlanságában keresendő. Maniu egyik legutóbb tett nyilatkozata is ezt erősíti meg. Egy magyar újságíró hosszabb beszélgetést folytatott Maniuval. Ez alkalommal szóba került az is, hogy Maniu és Vaida valamikor Budapesten, a magyar parlamentben voltak képviselők. Erre az időre vonatkoztatva mondta Maniu:

A politika is szenvedéllyé válik, mint a kártya . . . De viszont más az, ha urakkal kártyázik az ember! . . .

Itélet . . . Egy évvel ezelőtt, mint akkor közöltük, egy Beza nevű diák egyik belügyi államtitkárt hivatali szobájában revolver lövéssel meg akarta ölni. Az államtitkár a merénylet alkalmával súlyosan megsebesült. Beza felett most ítélkezett a bukaresti törvényszék. Az esküdtek véleménye alapján Bezát felmentették és csupán arra kötelezték, hogy áldozatának egy lej kártérítést fizessen.

Erdélyben is bevezetik a regáli büntető és polgári törvénykönyvet. A parlament elé rövidesen törvényjavaslatot terjesztenek a törvénykezés egységtéséről. A terv szerint Erdélyben is rövidesen életbeléptetik az O királyságban érvényes polgári és büntető törvénykönyv rendelkezéseit. Jogászok véleménye szerint ha ezt a tervezetet végrehajtják, abból nagy zavar fognak származni az erdélyi törvénykezésben.

Keleti Újság

Erdély
legolvasottabb magyar lapja

Tartalmas. Megbízható,
Szórakoztató

Az Orsz. Magyar Párt
hivatalos lapja

* HIREK *

elbocsátott vasutasok fi-
be. Az Országos Magyar
vezetősége és országgyűlési
előli mindent megtesznek,
a most elbocsátott vasuta-
ügye kedvező elintézési
menet. Erre nézve a kormány
tényezőivel tárgyalások
folyamnak. Minthogy azonban e
tárgyalások végleges eredménye
nem látható, az elbocsátott
vasutasok igényének bírói uton
elő érvényesítésének lehető-
sége pedig a törvény 30 napos
határidőhöz köti, felhív-
juk a vasutasok figyelmét arra,
hogy az érdekekben folyamata-
sok levő akciótól függetlenül,
szükség esetén az elbocsátást köz-
vetlenül vételétől számított
30 napon belül közigazgatási
hatóságokhoz az illetékes ítéltá-
blakvetlenül beadni. Ha az
Országos Magyar Párt eljárása ered-
ményre vezet, a beadott köz-
vetítési kereseteket vissza le-
teljességgel vonni, viszont a 30 napos
határidő elmulasztása a törvé-
ny előtti jog érvényesítését teszi le-
hetőtlennek.

Ujabb hír a postatakarék be-
tételés sorsáról. A régi, ma-
gyar postatakarékpénztár mintá-
ra — hír szerint — Romániá-
ban megszervezik a postata-
karékpénztárakat. Az új posta-
karékpénztárak augusztus el-
kezdik meg működésüket.
Ugyan azt tervezik, hogy a
magyar postatakarékbeté-
telsorsát úgy fogják rendezni,
hogy minden erdélyi, régi beté-
teltámlára adnak egy új, a ro-
mán postatakarékpénztár által
kiadott betéti könyvecskét és
hogy a régi betétek
Már most csak az a kér-
delem, hogy az aranykorona ér-
tekeit milyen kulcs sze-
rezzék lejre átszámítani?

Ujabb törvény készül az új
házak adómentességére vonat-
kozólag. Az új házakra vonat-
kozó adómentességi törvényt
különböző címeken eddig csak
szórványosan hajtották végre.
Ezért újabb törvénnyel akarják
szabályozni ezt a kérdést. A tör-
vénytervezet szerint az új lakó-
házak 10 évig teljesen adómen-
tesek lesznek, 5 évig 75 százalé-
kos és további 5 évig 50 száza-
lékos adókedvezményben fognak
részeseülni.

Kincstári jegyeket bocsájta-
nak ki. Az állam a nagy pénz-
hiányra való tekintettel adósait
nem készpénzzel, hanem kincstá-
ri jegyekkel, ugynevezett
kincstári bonokkal akarja kár-
talanítani. A kincstári jegyek fi-
zetési eszközül fognak szolgálni,
mint a pénz. Az állam két mil-
liárd lejnyi összegben bocsájt ki
kincstári jegyeket.

Általános eb- és macskazár-
latot rendeltek el. A veszethez
nagy arányú elterjedése miatt a
földművelésügyi minisztérium ál-
talános eb- és macskazárlatot
rendelt el. A rendelet ellen vétő-
ket 5 ezer lej pénzbüntetésre
ítélhetik.

Halálos villámesapás. Hargi-
taliget közelében Buzás Dénes és
Balló József csikescsói lakosok
az eső elől szekerekkel egy fa
alá menekültek. A fába bevágott
a villám. Buzás Dénes meghalt,
Balló József a lábán sérült meg
súlyosan. A villám egyik lovat
is agyonsújtotta.

Borzalmas gyilkosság történt
Gyéren. Gyér, temesmegyei köz-
ségben borzalmas rablógyilkos-
ság történt. Ismeretlen tettesek
behatoltak Müller Anna 85 éves
asszony lakásába. A banditák az
öregasszonyt és 23 éves unoka-
hugát Muschong Magdát fejsze-
csapásokkal megölték, majd a
lakást kifosztották. A borzalmas
bűntettet a szomszédok fedezték fel.

Hazafelé . . . Délameriká-
ban olyan nagy méreteket öltött
a munkanélküliség, hogy 500
magyar kivándorló családot ki-
utasítottak. A szerencsétlen ki-
vándorlókat hatósági erővel ha-
jóra szállították és elindították
őket Európa felé.

Halál a homokbányában. Far-
kas János a szilágymegyei Perje
község határában levő homok-
bányában dolgozott. Munka köz-
ben a meglazult homoktömeg a
szerencsétlen munkást maga alá
temette. Farkast holtan huzzák
ki a homok alól.

Tigris és állatszeliidítő izgal-
mas birkózása. A Cegléden sze-
replő Gazdag-cirkusz bucsuelő-
adásán Wilhelm Müller állatszeli-
idítő a porondon felállított ket-
recben négy oroszlánval és egy
tigrissel mutatványokat végzett.
Mutatvány közben megbotlott
és elesett. A közönség legna-
gyobb rémületére a tigris a föld-
dön fekvő állatszeliidítőre támadt
és marcangolni kezdte. Müller
nagynehezen a közelében levő
vasvillát megragadta és azzal
eltolta magától a bestia fejét.
Ezalatt a kívüllevő személyzet
is segítségére sietett és kiszaba-
dította az állatszeliidítőt nehé-
helyzetéből. Müller jobbkezét
egészen összemarcangolta a fe-
nevad.

Rablógyilkosság Sepsiszent-
györgy mellett. János Ábrahám
csikdánfalvi fuvaros a Sepsis-
zentgyörgyről Oltszem felé ve-
zető uton haladt kétlovas szeke-
rével. Oltszem mellett utonállók
támadták meg és követelték,
hogy a városban eladott deszka
árát adja át nekik. János Ábra-
hám ellenállott, mire a rablók
lelőtték. A lovak János Ábra-
hám holttestével érkeztek haza.
A felsősófalvi tűzkárosultak
részére Keresztesi Sándorné Vir-
akna 30 L és a Ref. Nőszövetség
Szárzajta 400 Lejt küldtek be
kiadóhivatalunkhoz.

A jégkárosok érdekében!

Felkérünk minden birtokost, hogy az aratási és cséplési időszakra munkásait toborozza olyan vidékről, ahol a jégverés elpusztította a vetéseket. A „Magyar Nép” szerkesztőségébe és kiadóhivatalába ilyen vidékekről már is több munkáscsoportot jelentettek be. Az érdeklődőknek szívesen szolgálunk bővebb felvilágosítással. Ne hagyjuk éhezni magyar véreinket!

Tanulni vágyók figyelmébe.

A debreceni egyetem az idén is megrendezi nyári tudományos tanfolyamát. Minden szakmából a legkitűnőbb tudósok fognak tüzetes előadásokat tartani a tanfolyam során és végén a hallgatóság a legtanulságosabb kirándulásokon vehet részt. A nyári egyetem igazgatósága megalkotott esetekben ingyenes vagy félingyenes ellátást nyújt a jelentkezőknek. Az idei nyári egyetem augusztus 1-től 22-ig tartani. Jelentkezésre minden erkölcsileg kifogástalan ember jogosult, aki tanulni és művelődni vágyik. Érdeklődők bővebb felvilágosításért forduljanak a Nyári Egyetem igazgatóságához Debrecenben, 53. Postafiók. Egyetemi könyvtár.

Százéves az aratógép. Az amerikai Mc. Cormik gyárban 1831-ben gyártották az első aratógépet. Amerikában a százéves évforduló alkalmából nagy ünnepeket tartottak.

Bélrenyhesség, a máj és az epeutak bántalmi, elzsírosodás és kösvény, gyomor- és bélhurut, a vastagbélfal kezdődő megbetegedése, aranyeres bajok esetén a természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvíz gyorsan és fájdalom nélkül megszűnteti a hasiszervek pangását. Sok évi kórházi tapasztalat igazolja, hogy a FERENC JÓZSEF víz használata a bélműködést kitűnően szabályozza. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Művelődési mozgalmak

Bihardiószeg ünnepe.

Szép és lélekiemelő ünnepélyben volt része Bihardiószeg közönségének. Ekkor búcsuzott el ugyanis a becsületes munkában megöszült és ott, egyhelyben negyven évig szolgált köztisztelőben és szeretetben álló Kiss Lajos ref. igazgató-tanító.

A búcsuzás az iskolai évzáró ünnepély keretében folyt le a ref. templomban, amely három órára volt kitűzve, de már három óra előtt zsufolásig megtelt a diószegiei szép nagy temploma, megjelent ott mindenki vallási és nemzeti különbség nélkül.

Az ünnepély a ref. templomban „Im bé jöttünk nagy örömmel...” örök szép hangjai mellett vette kezdetét. Ezután Bokor Sándor s. lelkész tanévzáró imája, ezt követőleg pedig az iskolásgyermek szavatai következtek. A szavatok után felcsendült az énekkar „Jó Atyánk az égben, halld meg fohásunk...” kezdetű éneke. Ennek szép előadásaért Asok István kántortanító-karnagyot illeti a dícséret. Az énekkar éneke után Fias Kálmán lelkész üdvözölte szép szavakkal a nyugalomba vonulót, megemlékezvén a távozonak a negyven év alatt a tanításon kívül sok irányban kifejtett munkásságáról, átnyujtva az egyház ajándékát, egy gyönyörű aranyozott kötésű bibliát, az énekkar, nőszövetség, kartársai és tisztelői adományából vásárolt szép ezüst babér koszorút, végül a baptista hitközség üdvözlő levelét és 500 lei ajándékát. A lelkész után Szánthó Béla igazgató-tanító lépett távozó kollegája elé és kartársai nevében búcsuzott, de szavai a meghatottságtól többször elesuklottak. Ezután a legifjabb, ifjú és öreg tanítványok léptek elő. A legkisebb tanítvány Asok Zsizi fehér virágcsokorral kezében nézett fel tanító bácsijára és úgy mondotta, hogy „Még amikor ilyen fehér lesz is a hajunk, mint a tanító bácsi emlékezni fogunk Lajos bácsi jóságos arcára.” A nagyleánnyá serdült tanítványok élén Kupás Juci vi-

rágcsokor átnyújtásával üdvözölte volt tanítójukat. A tanítványok üdvözlését, mint legöregebb tanítvány, Végh Imre másasztalos rekesztette be, elmondva, hogy a távozó Kiss Lajos az igazi tanító, mintaképe volt előtte. Az énekkar éneke és záróének után a templomi ünnepély véget ért az egyházi és különböző testületek tiszteletével az ünnepelt lakásán. A presbitérium nevében mint legidősebb presbitér: Domokos István gör. kel. egyház küldöttsége Sora István lelkész, a róm. kat. egyház és iskola nevében Doki János kántortanító, az izraeli hitközség küldöttsége élén Maggittai Herman, az állami iskola tanestülete élén Bogdán Gábor ig. tanító, a ref. Nőszövetség nevében Ary Józsefné elnök, a községi előljáróság nevében Nagy Sándor bíró, a gazdák élén Kupás Sándor elnök, az ipartestület nevében: Mátyás József elnök, köszöntötték a nyugalomba vonuló igazgatót. Az üdvözlések sorát a ref. énekkar zárta be élén Asok István karnaggal.

HŐSÖK EMLÉKMÜVENÉI LELEPLEZÉSE KISADORJÁN Szép ünnepség szülőhelye volt Kisadorján martontordamegyei község. Az ünnepség keretében leplezték le a Kisadorjáni hősi halottak emlékművét. Megnyitó beszédet mondott Fekete József lévita lelkész, imádkozott Pap Gyula szociálisták háromsági unit. lelkész, presbitérként Máthé Zsigmond szentmártoni unitárius lelkész. Az emlékmű leleplezése alkalmával tartották Adorján Piroska, Farkas Attila, Farkas Gyula, Farkas József, Kovács Vilma, Tökés Sándor, Fekete Klárka, Farkas Irma és Fekete József. Este műkedvelő előadás volt az iskolában. Előszerepeltek Tökés Róza, Kovács Róza, Szilágyi Erzsébet, Farkas Pali, Farkas Akos, Tökés Sándor, Adorjáni György, Farkas Gyula, Adorjáni Károly és Adorjáni István. A rendezésért köszönet Fekete József lelkésznek.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Mit lehet vetni a jégverés után kiszántott gabona helyére?

Erdély sok vidékén szomorú helyzetbe jutottak gazdáink. A jég termésüket részben vagy egészben megsemmisítette. Az olyan gabona helyére, amelyiket ki kellett szántani, célszerű, ha gazdáink valamilyen gyorsan fejlődő növényt vetnek. A legajánlatosabb ilyen növény a *köles*. Ennek olyan rövid tenyészideje van, hogy Erdély minden vidékén vethető még július hónap elején. A kölesnek a gazda kétféle hasznát látja. A magja felhasználható étkezésre, a köleskásából jó, puliszkához hasonló ételt lehet készíteni. A szalmája pedig a legértékesebb szalmák közé tartozik, tápértékben vetekszik a szénával.

A kölest az apróra elmüvelt földbe lehetőleg géppel kell elvetni, ugyanolyan sortávolságra, mint a búzát vagy árpát. Géppel vetve 12 kg. mag kell holdanként. Kézivetésnél 20 kg. magot alkalmazunk holdanként, ügyelve, hogy nagyon sekélyen, tehát alig egy-két cm. mélyen takarjuk alá a boronával. Szokták a kölest 25—40 cm. széles sortávolságra vetni; ez esetben kapálásban részesítik, mint a kukoricát. Kapálni csak a sorok között kell.

Ahol a köles vetőmag beszerzése nehézségbe ütközik, forduljanak az érdeklődők az illetékes jegyzőségekhez és fősolgabíróságokhoz, mert azok felsőbb rendeletet kaptak, hogy a jégvert lakosságot lássák el köles vetőmaggal.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Készüljünk a Vásárhelyi kiállításra!

Az Erdélyi Gazdasági Egylet és a Marosvármegyei Földmives Szövetség által, a Földmívelésügyi Minisztérium és a Marosvármegyei Mezőgazdasági Kamara támogatása mellett Marosvásárhelyen, 1931. évi szeptember hó 3—6. napjain rendezendő *mezőgazdasági, ipari és kisállatkiállítás* és vásár tudnivalói és programja.

A kiállítás csoportjai: 1. Gazdasági termények, termékek. 2. Kertészet, gyümölcstermelés, konzervek. 3. Szőlészet, borászat, pálinkák, szeszitalok. 4. Erdészet és vadászat. 5. Népművészet, háziipar. 6. Természeti kincsek. 7. Ipari kiállítás, gazdasági gépek, anyagok. 8. Kisállatkiállítás (baromfiak, háziyulak, galambok, méhek vadászkutyák). 9. Szakirodalom, tervek, preparátumok.

Programm:

Szept. 3-án, csütörtökön: Délelőtt 9 órakor: a Marosvásárhelyi Földmives Szövetség és a Mezőgazdasági Kamara által rendezendő tenyészkiállítás megnyitása és a jutaloldijak kiosztása. Kiállíthatók: lovak, szarvasmarhák, csirkék, juhok Marosmegye területéről.

Délelőtt 10 órakor: a mezőgazdasági, ipari és kisállatkiállítás ünnepélyes megnyitása, a kitüntetések kihirdetése. Térzene.

Délelőtt 11 órakor: a Marosvármegyei Földmives Szövetség diszkozgyűlése.

Tárgysorozat: 1. Nyitány. Enekli a Marosvásárhelyi Gazdaköri Dalkör. 2. Elnöki megnyitó, tartja: *Mikó László*, a M. F. Sz. elnöke. 3. „A növénynevelés a minőségi buzatermelés szolgálatában“, előadás; tartja: *Székcács Elemér*, az O. M. G. E. alelnöke. 4. A buzatermelésről és buzanevelésről előadást tart dr. *Konopi Kálmán* földbirtokos.

Délben 1 órakor bankett, a Tornakertben.

Délután 2 órakor: Talajmívelő gépbemutató a *Cukorgyár megett* nevű dűlőben, délután 7 óráig.

Délután 4 órakor az Erdélyi Magyar Kisebbségi Nők Központi Titkárságának előadásai a ref. kollégium disztermében. 1. *Grófe Bethlen Mária*: Erdély népművészete. 2. *Kónya Gyuláné*: Kalotaszeg háziipara. 3. *Szász Mártonné*, *Bene Ilona*: Marosmegye háziipara. 4. *Gyallay Domokosné*: A háziipari cikkek értékesítése.

Szeptember 4-én, pénteken, előadások a ref. kollégium dísztermében: Délelőtt 9 órakor: *Császár Lajos* építész: Gazdasági épületek és kisgazdálakások racionális építéséről. *Dr. Ferenczy Zsigmond*: A falu társadalmi berendezkedéséről. *Bürger Dezső*: A mezőgazdasággal kapcsolatos iparokról. *Sándor Béla*, a Minerva Biztosító Rt. vezérigazgatója: A gazdák biztosításáról. *Kovács Dezsőné*: „Ezt mi is megcsinálhatnók” címen tart előadást.

Délután 3 órakor: Méhészeti vándorgyűlés a ref. kollégium dísztermében.

Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. *Györbíró Géza*: Időszerű kérdések a méhészet köréből. 3. *Abos József*: A helyes betelelésről. 4. *Engli Vilmos*: A méhészt, mint üzletember. 5. Gyűlés után kirándulás *Tóthfalusy József* esperes mintaméhésébe. Gyülekezés az előadói teremben.

Szeptember 5-én, szombaton: Délelőtt 9 órakor: Tejgazdasági és szövetkezeti szakértekezlet. Előadók: 1. Dr. gróf *Bethlen László* az E. G. E. alelnöke: A gazdasági-, hitel-, tej- és baromfityenészti szövetkezetekről. 2. *Szász Ferenc* (pusztakamarási) volt gazd. akad. tanár: A vaj- és sajt készítéséről. 3. *Dr. Harmath János*: A fogyasztási és értékesítő szövetkezetéről. 4. *Zala Miklós*, az O. M. G. E. tagja: A baromfinevelésről. 5. *Özv. Bodor Akosné*: A baromfiak tenyésztéséről.

Délután fél 3 órakor: Szőlő- és gyümölcstermelési szakértekezlet a ref. kollégiumban. Előadók: 1. *Schöppner Sámuel* ny. szőlészeti és borászati felügyelő: A szőlőmivelésről. 2. *Dr. Péter Béla* ny. gazdasági akadémiai igazgató, v. egyetemi magántanár: A gyümölcsfák védelméről, természetben való bemutatóval egybekötve. 3. *Gál Elek* ny. szőlészeti és borászati felügyelő: A gyümölcstermelésről.

Délután 5 órakor: A gazda dalárdák hangversenye a ref. kollégium dísztermében.

Este 9 órakor: A gazda dalárdák hangversenyének folytatása a Tornakertben, utána táncmulatság.

Szeptember hó 6-án, vasárnap: Délelőtt 10 órakor: Kotorékversenye a gróf Teleki kertben. Program: 1. Kezdők versenye rókára. 2. Senior versenye rókára. 3. Kezdők versenye borzra. 4. Senior versenye borzra. 5. Galamblovó verseny.

Délután 3 órakor: A Marosmegyei Földmives Szövetség Gazdaköreinek sportünnepélye a ref. kollégium udvarán.

A kiállítás egész tartama alatt a kiállítás területén gazdasági tárgyú mozielőadások lesznek.

Tudnivalók:

Vasuti kedvezmények. A kiállítás érdekelt részvevőit tisztelettel értesítjük, hogy a CFR 50 százalékos szállítási kedvezményt engedélyezett azon áruk visszaszállítására, amelyek a kiállításon nem adtak el. A kiállítás vidéki látogatói részére a CFR összes vonalaira kedvezményes jegy engedélyezését is kérte a rendezőség.

A kiállítás helye: Marosvásárhelyen a ref. kollégium összes helyiségei.

Bejelentések augusztus hó 15-ig küldendők be az Erdélyi Gazdasági Együlethez (Cluj-Kolozsvár, Strada Andrei Muresan—Attila u. 10.), vagy a Marosvásárhelyi Földmives Szövetséghez (Tárgu-Mures, Str. Stefan cel Mare 18. — Marosvásárhely, Teleki Téka).

Kolozsvár, 1931. július hó 7.

Dr. gróf *Bethlen György* s. k. E. G. E. elnök. *Török Bálint* s. k. E. G. E. titkár, kiállítási igazgató. *Mikó László* s. k. M. F. Sz. elnök. *Hatfaludi István* s. k. M. F. Sz. titkár. *Dr. Sikó József* s. k. Gy. M. Sz. titkár. *Dr. Jeney István* s. k. M. F. Sz. titkár.

Gyümölcsészeti tanfolyam
Székelyudvarhelyen. Az Udvarhelymegyei Mezőgazdasági Kamara gyümölcstermesztési tanfolyama általános érdeklődés mellett zajlott le. A hasznos tanfolyamon előadást tartottak. Sz. *Strakács Péter* elnök, *Gyerkes Mihály* igazgató, *Bartha József* igazgató és *Rendek Géza* kamarai tanácsos. A jól sikerült tan-

folyamot az udvarhelyi r. kath. gimnázium tornatermében megtartott vizsgával zárták be.

PIAC

Piaci árak Udvarhelyen.

Buza 65—68, rozs 65—68, zab 45—48, árpa 58—60, kukorica 58—60, krumpli 22—24 lej 20 literes vékánként.

Piaci árak Brassóban.

Gabonaárak: Buza 330—360, rozs 260—280, sörárpa 420—450, takarmányárpa 330—350, zab 470, kukorica 300—320, lencse 600—700, fehér paszuly 700—800 lej mázsánként.
Állatárak: igásökor 15—20 ezer, igásló 10—30 ezer lej páronként. Hizott ökor 19—21 lej élősúlyban kilónként.

MULATTATÓ

MEGEPEDTUNK IMMAR...

*Megepedtünk immár
Kegyellen bánatban,
Leroskadunk éléd,
Istenünk fáradtan.*

*Nem bírjuk a terhet,
Tömérdek fájdalomunk:
Istenünk, engedd, hogy
Békében meghaljunk.*

*Te szent szárnyaiddal
Takargass el minket,
Szent akaratoddal
Támassz fel bennünket!*

Endrödi Sándor.

Az utolsó aratás.

Az aratást befejezték. Csóka Márton gazdám földjén már az utolsó kazalrakás járja, melyet enemü munkában híres kazalrakó mesztáros — Rendes Mihály cselekszi már vagy huszöt esztendeje.

Ott áll Csóka Márton uram a kazalok között hajdonfövel, mintha jó Isten nagy temetőjében sóhajtoznék. Nincsen már hajának egyetlen fekete szála sem, övéig lenyulik szép fehér szakállja. Néha megmoccan az ajka, ám egy hang, ami nem sok, annyi nincsen rajta: sehogy beszélni szeretne, de csak sóhajt...

— Mán miért ez a nagy búsongás, gazdám, — szólott végre Rendes gazda, — miért olyan szép áldást adott a Teremtő?

— Köszönöm neki, — mormolta csendesen Csóka Márton. — Fejem felett átment már a kemény élet, mindig éreztem az ő áldását. Az idő, ez a vén sas, szörnyen megrugdolt. Nehéz már az nekem, hogy benneteket kezét összedugva nézzelek. Bucsúzómmal Isten veletek mezők, kedves fák, madarak, Isten veletek! Az én utolsó aratásom elvégzett. Most aztán majd értem jön a kaszár...

Rendes gazda nem merte az öregtől megkérdezni, mi történt? Csak nézett, hol az agyára, hol a kazalra. De gondolta... tudta, Csóka Márton uram ez alkalmatossággal adja

oda a kisebbik gazdának, szülött egyetlen fiának a gazdaságot. Letörle tenyerével arca ve-rejtekét... Aztán úgy elsőhajította:

— Egymásután megyünk mindannyian a nyugvóhelyre!

*

Aztán jött a cséplés. Csóka Márton gazdám maga hozta el a zsákokat, maga rendezte, mérte.

— Így lá, ennyi elég lesz nekünk az anyjokkal arra az időre, ami még hátra van.

— Ugyan, édesapám, a jó Isten szerelméért, hát hogy gondolhat ilyeneket?...

Igy szólott a kisebbik gazda, nem tudván visszafojtani elérékenyülését.

Oda kuporogtak a kis unokák is, körülvették a nagyapát, megsimogatták ősz szakállát.

Szegény kis jószágok, nem is sejtették, hogy a nagy-atyu mire készül, mire gondol? Ők nem ismerik még, mi az, mikor az élet alkonyán bús sejtelem int az öregnek:

— Benneteket várlak!

*

És hullanak zörögve a fák levelei. Őszi hervadás után csendesen ballag felénk az öreg tél. A kandallóban pattog a tűz. Ott vannak mindnyájan a nagyatyá körül. Ugy néz ki közöttük, mint egy bucsúzó próféta, akinek ajkáról minden szót lesnek.

— Aztán édes jó fiam, — szólott a vén ember — becsüld meg apáink örökségét. Én nemcsak megbecsültem, de öregbítettem. Rajta légy, hogy te is hasonló módon hagyd ezeknek az ártatlanoknak.

— Rajta leszek, édesapám. Hiszen tudod, hogy a földnek, a mezőnek neveltél, bár tellett volna másképpen is.

— Ugy van jól, fiam, amint az Isten rendelkezte.

Eközben összegyűlt az egész rokonság. Nagy kedv lett; a tolufoztás ugyancsak szaporán ment. Felhangzott a vidám dal, még az öreg is megifjodott egy percre... Aztán belevegyült az ifjak danájába, mikor rákezdtek:

— *Cserebogár... sárga cserebogár!*

*

A kaszást elhozta az öreg tél, de nem az öreg gazdát vitte el. Hanem a tisztos nagyasszonyt. Márton gazdát ott hagyta még az életnek; a kaszásnak abban telt kedve, ha a vén embert hagyja gyászos özvegységre.

Az öreg még jobban megütődött. Szótlanná lett, mint a párját vesztett gerlice. Magányba rejtőzött és ott takargatta sebét. Csak akkor vidult fel, mikor unokáit elhozták...

Ezek a kis ártatlanok meg-megkérdezték:

— Nagyatya, ugy-e nem haragszol ránk!
A nagyasszony soha nem haragudott!

Ilyenkor megrendült az öreg, reszkető kezeivel átölelte unokáit, és mintha sóhajtott volna:

— Beszéljétek, nem bántalak én titeket!
És ők beszéltek...

Elmondták, hogy az öreg édes anyjok hogy sütötte nekik a turós lepényt. A vásárról hogy hozta haza a vásárfiát...

És ilyenkor megint fölvidult az öreg. Játsszani kezdett a gyermekekkel, mintha ő is gyermekké vált volna.

A zsákok még nem ürültek ki. Pedig a föld engedni kezdett. Márciusi szél fujdogált, itthon volt már a jó gölyamadár. Virult a határ, zöld takaróval voltak borítva a mezők...

— Fiam, — szólt egyszer az öreg. — Fogd be a Rigót, meg a Derest.

— Mit akar apám?

— Majd meglátod.

Ott állott a szekér az udvaron. Az öreg megerősödve öltözött fel. Mint egy ifjú lépett ki a pitvarra. Alig kellett segíteni, hogy a szekérbe ülhesse.

— Hajts, — mondotta, — még egyszer látni akarom — a mezőt.

Az ifjabbik gazda körülhordozta aztán az öreget a zöldülő határon.

Mikor haza érkeztek, így szólt az öreg fiának:

— Az én lelkem jól érzi, hogy indul egy jobb hazába. Most már mehetek!

A fiú úgy sirt, mint a gyermek, lágyabb szive volt, mint apjának...

*

A kalászok sárgultak. Mint egy ringó tenger hullámszik a nagy messzeségben!

Közeledik az aratás.

Az öreg ott fekszik, mint egy földre dőlő érett kalász. A hő nap jól megérlelte. Utban a kaszás. Az élet kötelei szakadoznak. Az egyház szolgája megérkezett. Az utolsó szentégygyöngéden segíti szétszakítani a szálakat, melyek még a földhöz kötik őt.

Aztán... esendesen elalszik! A legutolsó aratás befejeződött.

Bodnár Gáspár.

Apróságok * Adomák

A fa, mint villámhárító.

A tapasztalat szerint a villám legtöbbször élő fákba vág bele. Ez a természeti jelenség a fának villamos vezető képességével van összefüggésben. A nép azon felfogásának tehát, hogy a ház mellé ültetett diófa vagy nyárfa megvédi a házat a villámcsapástól, feltétlenül van alapja. A ház mellé ültetett fa ugyanis, mint a villámhárító, levezeti a földbe a villámot. A fának ezt a tulajdonságát ki lehet használni arra, hogy házainkat a villámcsapás veszedelmétől megvédjük. Egy magyar tudós szerint a ház mellé ültetett fák védő képességét a következő módon fokozhatjuk. A fatörzsre fémbaroncsot helyezünk és az abroncsot fémsodronyokkal földbe vert vasrudakkal kötjük össze. Ugyanazt az eljárást alkalmaz-

zuk tehát, amit a rádió antenánál „földelésnek“ nevezünk. Ahol a ház felé hatalmas faóriás borul, a védekezésnek ez a módja teljesen megbízható. A fenyőfát nem szabad természetes villámhárítóul felhasználni mert a benne levő gyanta miatt, szétrepülő, égő forgácsai több száz méteres körzetben tűzveszedelmet okozhatnak.

A fa alá huzódott emberekre nézve a fába ütő villám rendszerint halálos veszedelemmel jár. Megállapították azonban, hogy ha az ember a fától legalább 5 méter távolságra van, a fába vágó villám nem okoz halálos szerencsétlenséget.

Ravaszul.

— Mennyiért huzza ki két fogamat a doktor ur?

— Az első fog kihuzása száz lej, a másodiké ötven.

— Hát kérem akkor huzza ki a másodikat!

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 3 lej, könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még költségen portódíj is beküldendő. Csak azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lej is csatolva van.

Székhelyföldi. Levele sok szomorúságot foglal magában. A legszomorubb azonban, hogy az egész család vérbajának gyógyítása sok költségbe kerül és eredménytelenül végződik. Amint írja, nincs megfelelő kezelési mód. A kezelés módjában levélben leír, elégtelen a vérbaj sohasem gyógyulhat meg. Több ízben írtam már a „Magyar Nép“ hasábjain arról, hogy a vérbajuk sikeres gyógyítására...

u. n. kombinált kezeléssel érhető el és pedig a szalvarsan, hidrogén, jód és bismuth alkalmazásán. Azok az egyszerű és hatásos gyógszerek, melyek a laikus tanácsra igénybe vett orvosoknak semmiképen sem orvosi gyógszerei és ezért különösen hangsúlyozni kívánjuk, hogy a célszerű kezelés elvégzése igen megbosszulja a betegét. Bármilyen nehézségbe ütköznek is az anyagi áldozat, a család egészsége érdekében okvetlen meg kell hoznia. Kezelőorvosának részletes fizetés mellett vállalni fogja a gyógyítást, ha nemerő helyzetét feltárja előtte.

Dr. G. E.

P. J. Leányának sorsa oly közérdekű, hogy a lapban kívánom közölni. A tüdőtuberkulózis gyógyításában manap már nagy szerepet hódít eljárással. Azt kívánom, hogy leányának tüdőbarkáncát — a levelében említett kórtanosságú és Röntgen-vizsgálattal utján is megállapított betegség — *nincs beplombálva*. Ezt nem gondolom, hogy nincs megelégedve 8 hó után az eredménytel. A tüdőplombálás — azaz steril parafinnal történik, a bécsi Richter Gedeon gyárában elő — nehéz műtét és sok kockorlatot igényel. De ha jól sikerül a plombálás, akkor eredményre igen jó. A *pneumothorax* (szemell) is sok eredményre vezet és ne sajnálja a költséget, mert már ugyanis tulesett. A kezelésre bizza reá a döntést, hogy mikor menjen leánya haza. Szeretném, ha megirná, hogy a plombálást végrehajtott beteg leányán s ha igen, ki készítette azt? Ha hazakerül leányának a fárasztó, nehéz munkától kell menteni. Dr. G. E.

R. Gy. né. Értesítjük, hogy a lapunkban elküldtünk b. címére mintát a gyöngyajakból. Ezt a növényt egészben kell használni, csak a virágát. Töben levágjuk a növényt és egészben meg-

száritjuk. Azután összevágjuk szárazul, virágostul és levelestül. Egy csésze teához egy evőkanálnyit veszünk az összevágott növényből, azt két percig hagyjuk jól felfőni, azután leszűrjük és cukrozva megisszuk. Naponta egy csészével kell inni étkezés előtt.

P. B.

J. G. Nyujtód. A küldött növény a gyöngyajak, amelyet szíverősítő teának lehet használni. A használat módját és a tea készítését leirtuk már e lap tanácsadó rovatában, azért ezt már nem ismétljük újra.

P. B.

„Erdeklődő”. A szunyogok ellen a házi állatokat úgy védhetjük meg, ha azokat *diófalevéllal* vagy a *dohány forrázatával* bekenjük. A hajósok a szunyogok ellen az u. n. *szunyogport* használják. Ez a por nem egyéb, mint az örménygyökér (Inula Helenium) pora. Drogisták és gyógynövénykereskedők az örménygyökérrel erre a célra finom porrá őrölték és szunyogpor néven hozzák forgalomba. Ezt a port a tűzbe dobják és ennek füstje elűzi a szunyogokat. Az örménygyökér különben officinális növény és a patikában is kapható. Belőle készül az u. n. „*alantbor*”, amit gyomorhaj ellen használnak. Az örménygyökér német neve „*Alant*”, onnan van a gyógyitalnak a neve (alantbor). A másik kérdésre legközelebb külön válaszolunk.

P. B.

N. M. hadirokkantnak. Utána járva a dolognak, illetékes helyen közölték, hogy a hadirokkantak nyugdíjának 60%-át még nem utalták ki. Az új közegészségi törvény 140-ik szakasza alapján a munkaügyi és közegészségügyi min. 10834—1931 számú körrendeletével mindenik vármegyei főorvosi hivatal részére ki lett utalva egy bizonyos összeg, amely a rokkantak segélyezésére fordítandó. Kérésével forduljon a vármegyei főorvosi hivatalhoz.

T. A. Mikóujfalu. A küldött növény a *gyöngyajak*. Ezt használhatja szíverősítő teának. A tea készítéséhez az egész növényt, levelestől-száraztól (gyökér nélkül) használjuk. Ha a növény megszáradt föl kell vágnia, belőle egy kanálnyit veszünk egy csésze tea főzéséhez. Cukrozva isszuk ezt a teát. Naponta egy csésze tea elég.

P. B.

V. P. I. rokkantnak. Amennyiben az Ön korecsmi engedélye a törvény által előírt formások betartásával adatott ki, az új szesz-törvény 179. szakasza értelmében nem vonható vissza, miután a törvény kifejezetten előírja, hogy csak a jövőben megüresedő korecsmi engedélyekre tarthat igényt a község. Miután a szesz-törvény a rokkantnak elsőbbséget és kedvezményt biztosít, forduljon panaszával a Pénzügyminiszteriumhoz és kérje italmérési engedélyének visszaadását.

K. L. Amennyiben Ön igazolni tudja, hogy indokolt távolléte miatt eddig nem tudott jelentkezni rokkantságának megállapítása végett, forduljon kérésével a hadügyminiszterium egészségügyi igazgatóságához (Ministerul Armatei, Directiunea Sanitară, București) és kérje, hogy okmányai alapján utalják az illetékes katonai orvosi bizottsághoz (comisia medico-militară) rokkantságának megállapítása végett. Amennyiben ez a bizottság Önt rokkantnak nyilvánítaná, erről igazolványt állít ki, amely nyugdíj, segély és utazási kedvezmény részesítését biztosítja. A kéreéshez a következő okmányok csatolandók hiteles másolatban: 1. Bizonyíték arról, hogy melyik ezredben szolgált és mely fronton sebesült meg. 2. Orvosi bizonyítvány azon katonai vagy polgári kórházakból, ahol kezelték. 3. Allampolgársági bizonyítvány.

Minden magyar ember jegyezze jól meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„Minerva Biztosító” R.-T.

tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni

Zs. Anna, a K. L.-nak adott válasza az Ön esetére is vonatkozik. **B-y-nak.** A községi bizonyítványok és marhalovelek kiállításáért mint magánmunkálatokért a községi jegyzőt az érvényben lévő belügyminiszeri rendeletek értelmében az abban meghatározott díj illeti, épúgy az általa készített másféle magánmunkálatok után is. Ezen díjakon kívül a bizonyítványok és marhalovelek kiállításá alkalmával — a községi taxákra vonatkozó törvény értelmében — a község külön illetéket is róhat ki saját költségvetésének fedezésére. Megjegyezzük, hogy a marhalovelek kiállításával a képviselőtestületek más személyt is (bíró, kisbíró, stb.) bízhat meg.

Szerkesztői üzenetek

A hátrélkos előfizetőink felszólítását tovább folytatjuk s felkérjük előfizetőinket, hogy a megküldött postautalvány felhasználásával küldjék be az ott feltüntetett összeget. Ugyanis a mai nehéz gazdasági és pénzügyi helyzet miatt csak a legnagyobb nehézséggel tudjuk lapunkat fenntartani s előfizetőink is jól tudják, hogy lehetetlen hosszabb ideig tartó haladékot adni. Ha minden előfizetőnk átérzné, hogy mennyire fontos a saját előfizetési díjának a beküldése, nem kellene senkit sem külön felszólítani, hanem minden figyelmzetés nélkül is pontosan eleget tennének fizetési kötelezettségeiknek. Bizunk előfizetőink belátásában, bár tudjuk, hogy még azt a kis összeget is nehéz összehozni, de valahogy módot találnak tartozásaik kifizetésére, mert mi csak az előfizetőinkben bízhatunk és csak az ő segítségükkel tudjuk lapunk fennmaradását biztosítani.

F. S. S-ó Vajdakamarás, T. E. Nagyenyed, K. S. Poka, K. Gy. Magyarbikal, Sz. J. Krasznacégény, N. I. Micske, ifj. K. Gy. Patóháza, L. M. Bánffyhungad, E. S. Kolozsvár, T. L. Nagyszentmiklós.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

B. Gy. Vulkán. Azon kérésére, hogy valamelyik tejszövetkezetben kaphatna-e alkalmazást, erre nézve nem tudunk mi választ adni, mert mi magunk sem tudhatjuk, ellenben, ha elhelyez lapunkban egy állástkereső apróhirdetést, ha állás van üresedésben, az illető szövetkezet bizonyára felkeresi önt.

N. J. Marosmegye. Az arankafoltokat gyökeresen úgy irthatja ki, ha 100 liter vízben 5, vagy 10 kg. Kuskutan-t felold és a permetlevelet szőlőpermetezővel, vagy öntözőrózsával felszerelt kerti öntözőkannával alaposan meglocsolja. Átlagosan 1 négyzet méter területre 1 liter permetlé elegendő. Magas állású lucernánál célszerű valamivel többet használni, mert a sűrű lombzat sokat felfog. Permetezés előtt célszerű az arankafoltokat lekaszálni és a kaszált területet megpermetezni. A Kuskutan-t minden más növényvédelmi szerrel együtt elszállítja Önnek a Chinoin képviselete, az Agrotechnica cég, Cluj-Kolozsvár, Cal. Regele Ferdinand (Wesselenyi Miklós-u.) 8.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: Hitelszöv. Gyergyóremete 170 (r. 1931 dec. 31), F. Szöv. Bikfalva 175, B. L. Kézdiszentlélek 175, K. A. Nagyboronyó 175, H. Gy. Nagyajta 175, N. D. L. Nagybacon 175, O. S. Bikfalva 170, T. S. Tekerőpatak 345, Sz. Gy. Kozmás 145, V. J. Azuga 170, Hangya Alsóesernáton 345, id. B. S. Bölön 175, G. E.-né Csikszentkirály 130, F. F. Szászváros 95, Melegföldvállról K. F. és B. I. 170—170, Sz. K.

Nagyszeben 170, S. G. F. Krasznai 170, K. K. M. Mezőterem 95, R. J. Gerendkeresztur 170, M. J. Tornya 175, Gy. B. Szentbátfalva 170, P. K. J. Agya 175, B. T. I. Nagyenyed 175, Sz. L. Körösjenő 175, Id. K. S. Biharfélegyháza 175, Hitelszöv. Csizsentedomokos 175, Sz. L. Könyvajta 175, Cs. J. Páva 175, Cs. T. Cserna 170 lej.

Apróhirdetések

Apróhirdetések tarifája: Minden szó 5, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb hirdetés 60 lej. Alást keresők részére 20 szög 4 lej. Előfizetőknek minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Az apróhirdetési díj előre beküldendő.

PÁLYAZATI HIRDETÉSENY

Az izgári róm. kath. iskolaszékhelyi f. évi július 15 határidővel (visszaszítás jul. 19.) pályázatot hirdet a kántortanítói állásra. Javaslalom. Évi alapfizetés 150 L. Tanári havi fizetés 750 L. Államsegély eddig volt 10—14.000 Lei évenként. Évi tűzifa 6 m³. Kétszobás lakás, konyha, kamra. Külön temetőzési díj. 1 hold konyhakert, 4 hold iskolaföld, 4 hold kisajánlott föld. Érdeklődők forduljanak az izgári róm. kath. iskolaszékhelyre.

A nyilvánossági joggal bíró marosvásárhelyi róm. kath. főgimnáziummal kapcsolatos fűtőnevelőintézetben jelentkezni lehet jul. 20-ig. Ellátási díj az egész isk. évre kézpénzben 8800 leu, gimnáziumi díj (beiratási díj) 565, tandíj 900, fenntartódíj 2000, 4365 leu. Tájékoztatót választékosan ellenében küldi: A Róm. Kath. Fűtőnevelőintézet Igazgatósága Tg.-Mures-Marosvásárhely Str. Mihai Viteazul (Klasztró utca.) 16.

Látható írású írógép 4500 lej. Aquarium, aranyhalat, kalandos szállít. Femina, Cluj-Kolozsvár, Cal. Victoriel (Kossuth L. u.) 24.

A szerkesztésért felel:
GYALLAY DOMOKOS

Olvaszátok a „KELETI UJSÁG”-ot, Erdély magyar napilapját!

Szabadalmi törvény

megjeleni magyar nyelven kapcsolatban a nemzetközi egyezményrel és sok hasznos tudnivalókkal. Ár: előre fizetve 50 lei, utóvéttel 65 lei.

VASS A. szabadalmi ügyvivő
Cluj-Kolozsvár, Str. Drăgălina 122.
(volt Fellegvári-út)

Könyvkereskedésekben is kapható!

"Transsylvania" Bank RT

Cluj-Kolozsvár.

Fiókiintézetek:

Torda,
Gyulafehérvár,
Marosujvár,
Maroshévíz,
Ditró,
Mócs
Gyergyószentmiklós,
Csikszereda,
Csikszentmárton,
Kézdivásárhely.

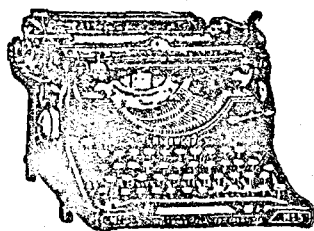
Kirendeltségei:

Aranyosgyéres,

Ellogadbetéteket, leszámítól
váltókat és bárhova
teljesít átutalásokat,
meghitelezéseket.

Írógépek

Smith Premier Nr. 60. Remington, Underwood és Corona írógépek gyári árban kaphatók.

Gyári raktár amerikai és német írógép és sokszorosító kellékekből. Speciális javítóműhely az összes rendszerű gépek részére. Használt írógépekből nagy raktár.

KÖRMENDY MIHÁLY

Cluj-Kolozsvár.

Str. Reg. Maria (v. Deák F.-u.) 25.
Telefon 9-51. — Telefon 9-51

**Még rossz bor-árak mellett is
kifizeti magát a szőlőtermés —**

de csak ha teljes termést ér el.

Minden kártevőt pusztít az

Arzola-Sulfarol

adagolása.

100 liter vízbe 1 kg. gálic, 1 kg. oltott mész,
1/2 kg. Sulfarol, 1/4 kg. Arzola.

Prospektus ingyen minden lerakatnál!

Kivánságára megszokott kereskedője gyári áron szállíthatja a védekezőszereket — A legközelebbi lerakat címét kérdésre szívesen közli a „Magyar Nép” kiadóhivatala, vagy a főképviselő:

Frederic Spodheim és Társa București 2. Bulev. Elisabeta 55. szám.

Week-endezők, turisták, cserkészek
nagy hasznát látják

Tulogdy:

Turisták és cserkészek

című könyvének.

Főbb cikkek:

A turistaság fogalma és feladata. A cserkészlet története és célja. Felszerelés. Első segélynyújtás. Élelmiszer, sütés, főzés. A turistáskodás szabályai. Menetelés. A táborozás. Kerékpáros turistaság. A motorkerékpár. Az automobil. A vízi turistaság. A sziklamászás. A téli turistaság és sielés. A téli turistaság. A sielés. A szán. Turaleírások. Turistakalauzok szerkesztése. Turistaalkotások. Turistaegyesületek élete. — Turista muzeumok. A turistaság és az iskola. A turistaság és az idegen forgalom. Turistaság és honismeret. Turista tizparancsolat. Irodalom. Kapható a

MINERVA

könyvkereskedésben

Cluj, Reg. Maria (Deák F.-u.) 1. sz.

A pénz előzetes beküldésére portómentesen küldjük.

Ha sikert akar elérni, úgy

hirdessen a

„MAGYAR NÉP”-ben!

Cluj-Kolozsvári
**Takarékpénztár és
Hitelbank Részv.-Társ.**
Cluj-Kolozsvár, P. Unirii (Főtér) 7.

Betéteket előnyös kamat mellett fogad el és rendszerint felmondás nélkül fizet vissza. — Olcsó kölcsönöket nyújt.

Fiókjai: De: Dicsőánmartin Alba-Julia, Targu-Murag Oradea. Timisoara. (Dés. Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely, Nagyvárad és Temesvár.)

Saját tőkéi 145 millió lei.

Affiliált intézetek:

Torda-aranyos várm Tak-pénztár Rt. Turda (Torda) Alsófehérm. Gazdasági Bank és Tak.-pénztár Rt. Aiud (Nagyenyed); Udvarhelymegyei Takarékpénztár Odorheiu-Székelyudvarhely, Cristur (Székelykeresztúr), Szászrégenvidéki Takarékpénztár és Hitel Rt. Reghin Szászrégen, — Népbank Rt. Huedin, Bánffyudvarhely és Szamosujvári Hitelbank Rt. Gherla — Szamosujvár. —

Minden bankügyletet a legelőnyösebben végez. Áruaktárai a vasut mellett.

Rendelje meg a

Pásztortűz

Irodalmi Folyóirat-ot

Előfizetési díj:

Egész évre ... 500 L. Félévre ... 260 L.
Negyed évre 140 L.Kiadóhivatal: Cluj—Kolozsvár,
Str. Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5. sz.
Kérjen mutatványszámot!**Emberek!****25.000 drb. kaszát kell eladnom, hogy kötelezettségemnek eleget tegyek.****Nektek adom minden hasznomat!**

Mert a mai naptól kezdve minden 10 kasza rendelés után 2 drb. kaszát adok jutalmul. 15 drb. rendelésnél pedig 3 drb. kaszát adok jutalmul.

Felkérem minden megbizottamat, hogy kövessen el mindent, és minél több rendelést gyűjtsön.

Aki az idén a legtöbb rendelést gyűjti, de legalább 40 drb. gyűjt, annak jutalma 2000 lei.

A második legtöbb gyűjtőnek, aki legalább 30 drb. gyűjt, annak jutalma 1000 lei.

A harmadik legtöbb gyűjtőnek, aki legalább 20 drb. gyűjt, annak jutalma 500 lei.

E három jutalmat, összesen 3500 leit könyveim alapján sorshuzás utján a „Magyar Nép” kiadóhivatala fogja eszközölni.

VÉD

JEGY

A Szentháromság kaszák árai:

65	70	75	80	85	90	95	100 centis
110	115	120	125	130	135	140	145 lei

Kaszaköveim árát újból leszállítom és most már 10 darabot 200 leiért adok.

Minden egyéb feltétel maradt, mint volt.

KASZATELEP**Orășul-Nou—Avasujváros, jud. Satu-Mare.****Kaszák minden nagyságban kaphatók!****Balkezes is!**

Egyetlen a maga nemében!

CZELNAI: CUKRÁSZATI ÉS HIDEG BÜFFÉ

140 Lej beküldésére portómentesen szállítjuk

Utánvétellel 20 lejjel több.

Az egyetlen jó büffé és cukrászkönyv.

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt

Cluj-Kolozsvár, Cal. R. Ferdinand (v. Wesselényi Miklós-utca) 7. sz.

Fiókintézetek:

Dej-Dés, Beclean-Bethlen, Cehul-Silvaniei-Szilágycseh Jibou-Zsibó, Zălau—Zilah.

Affiliált intézetek:

A Nagyenyedi Kisegítő Tak.-pénztár R.-T. Aiud-Nagyenyed és ennek Uioara-Marosujvári fiókjintézete. —

Saját tőkék:

60.000.000 Lei.

Foglalkozik a banküzlet minden ágazatával. Átutalásokat bel- és külföldre legelőnyösebben és legpontosabban eszközöl. —

Engedélyezett devizabelfi